NGO MONITOR

פעילות אנטי ישראלית במסווה של זכויות אדם

חוברת מידע - דצמבר 2012

ארגונים לא-ממשלתיים הטוענים שהם פועלים לקידום זכויות אדם הם שחקנים חשובים בקמפיינים נגד ישראל המתקיימים במישור המשפטי, תרבותי, כלכלי, אקדמי ועוד.

מעבר למספר הגדול של ארגונים פלסטינים ובינלאומיים, המנצלים את זכויות האדם ואת הסיוע ההומניטרי על מנת להכפיש את ישראל בזירה הבינלאומית, ישנם גם מספר ארגונים ישראלים המקדמים את האג'נדה הפוליטית הקיצונית שלהם מחוץ לישראל. ארגונים אלו מקיימים הרצאות ואירועים פומביים אחרים, במקרים רבים אל מול קהל אנטי-ישראלי. דוגמאות לכך היה ניתן לראות בהקשר של מבצע עמוד ענן, וכן במבצע עופרת יצוקה והמשטים לעזה.

התפקיד המרכזי של הארגונים הלא-ממשלתיים בפעילות אנטי-ישראלית, בשילוב עם המימון הזר הנרחב לו הם זוכים, מעצים את הצורך בשקיפות ואחריותיות כלפי הציבור הישראלי.

מעת לעת, מפרסם NGO Monitor עדכונים, פרסומים ומחקרים בנושא פעילות הארגונים הלא-ממשלתיים. אנו מקווים שחוברת זו תסייע להבנת הסוגיה ולקיומו של דיון ציבורי המבוסס על נתונים ועובדות.

צוות NGO Monitor
העמותה לאחריות ארגונים לא-ממשלתיים (ע"ר)
נשיא העמותה - פרופסור ג'ראלד שטיינברג

במהדורה זו

נתוני רשם העמותות

נתוני רשם העמותות לשלושת הרבעונים של 2012 לגבי מימון ממשלתי זר לארגונים לא-ממשלתיים ישראליים

מקרה בוחן - אירלנד

פירוט המימון של ממשלת אירלנד לארגונים לא-ממשלתיים פוליטיים המעורבים בתעמולה אנטי-ישראלית

מבצע עמוד ענן

ניתוח ההצהרות וההודעות לעיתונות של ארגונים לא-ממשלתיים במהלך המבצע מראה את המוסר הכפול של הארגונים

דה-לגיטימציה

תנועת הסולידריות הבינלאומית וארגון אוקספם - פעילות אנטי ישראלית וסטנדרטים כפולים במסווה של זכויות אדם

פרסומים נוספים

מידע על פרסומים, דו"חות נוספים ותחומי השפעה של NGO Monitor

קישורים והפניות למקורות ניתן למצוא בגרסה האלקטרונית
של חוברת זו באתר:
http://www.ngo-monitor.org.il

חוק השקיפות ומימון זר

בתרשים הבא מוצגים סכומי המענקים של ישויות מדיניות זרות לארגונים לא-ממשלתיים **ישראלים**, שדווחו **בשלושת הרבעונים** הראשונים של שנת 2012 לרשם העמותות. ארגונים אלה פעילים במסגרת הסכסוך, משפיעים על השיח הפוליטי בישראל ובאירופה, ומקדמים רטוריקה ופעילויות המעודדות דה-לגיטימציה של ישראל. הנתונים מבוססים על דוחות רבעוניים של מספר ארגונים שהוגשו בהתאם לתקנות חוק "חובת גילוי לגבי מי שנתמך על ידי ישות מדינית זרה" (פברואר 2011), המאפשר לציבור בישראל לממש את זכותו לדעת אילו מדינות מקדמות סדר יום פוליטי באמצעות העברת סכומי עתק לארגוני חברה אזרחית.
למרות הביקורת הרבה מצדם של הארגונים והממנים, החוק הוכיח עצמו בקידום השקיפות הנדרשת מארגונים אלו ומסייע להבנת התפקיד המרכזי של המימון הזר בשיח הפוליטי הפנימי והחיצוני.

יותר מ-15 ארגונים לא-ממשלתיים פוליטיים נוספים, בהם עדאלה, הוועד הישראלי נגד הריסת בתים ואחרים אשר נתמכים על ידי ממשלות זרות, לא הגישו את הדוח הנדרש על פי חוק. אין זה ברור אם הארגונים לא קיבלו תמיכה ברבעון הנוכחי, או שמא הם מתעלמים מדרישות החוק.

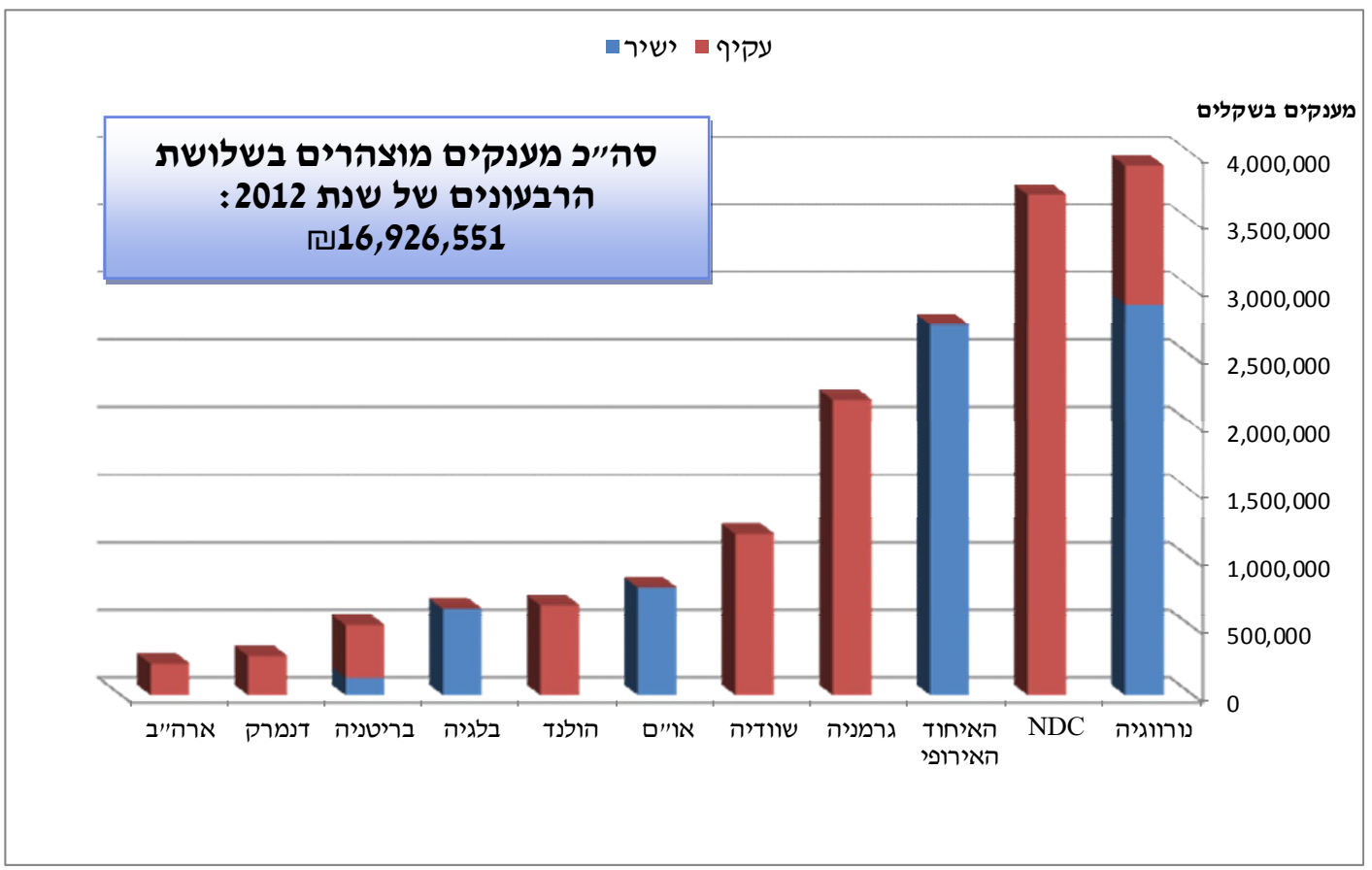

*NDC - המרכז לפיתוח ארגונים לא-ממשלתיים הממומן בחלקו על ידי ממשלות דנמרק, הולנד, שוויץ ושוודיה.

מקרה בוחן: מימון ממשלתי אירי לארגונים לא-ממשלתיים

"חרמות, משיכת השקעות וסנקציות **משמעותם** הסוף של המדינה היהודית... אין משמעות לסיום הכיבוש אם אינו מביא להפלתה של המדינה היהודית".

(אחמד מור, פעיל BDS מרכזי)

איריש אייד (Irish Aid), תוכנית הסיוע הממשלתית האירית עבור מדינות מתפתחות, מממנת ארגונים לא-ממשלתיים ישראלים, פלסטינים, אירים ובינלאומיים הפעילים במסגרת הסכסוך הפלסטיני-ישראלי. איריש אייד היא זרוע של משרד החוץ האירי, שפועלת "על מנת לקדם מדיניות עקבית בכל מגוון התחומים הנוגעים לממשלה האירית כגון חקלאות, סחר, ועניינים סביבתיים וכלכליים". במציאות, ארגונים רבים הממומנים על ידי התוכנית פועלים נגד ישראל בדרכים שונות. חלקם פעילים בקמפיין החרם, משיכת השקעות וסנקציות נגד ישראל (BDS), בפעילות אנטי-ישראלית בקמפוסים בעולם ובלוחמה משפטית כנגד אזרחים ישראלים.

אירלנד גם מעבירה באופן עקיף מענקים המוערכים במיליוני שקלים לארגונים ישראלים ופלסטינים הפעילים במסגרת הסכסוך באמצעות קרנות וארגונים אירים ובריטים הפעילים במזרח התיכון. שני הארגונים המרכזיים הם "טרוקרה" (Trocaire) ו-Christian Aid המעבירים את הכספים לארגונים לא-ממשלתיים קיצוניים, אשר בחלקם תומכים בזכות השיבה, שוללים את פתרון שתי המדינות ופועלים לליבוי הסכסוך.

באוקטובר 2012, טרוקרה פתח בקמפיין הקורא לאיחוד האירופי "לסיים את הסחר עם ההתנחלויות הישראליות הלא-חוקיות". הארגון טוען שסחורות מהתנחלויות "מיוצרות על גבי הריסת בתים, החרמת אדמות, הפרדה גזעית וכיבוש צבאי". רטוריקה זו אינה מפתיעה, כיוון שגארי וולש, האחראי בטרוקרה על "התוכניות בישראל ובשטחים הכבושים", ופעיל גם בקמפיין זה, כיהן בעבר כמתאם הלאומי של קמפיין הסולידריות עם פלסטין באירלנד. בנוסף, הקמפיין של טרוקרה מלווה בדוח בשם "תמיכה באי-צדק: הסחר של האיחוד האירופי עם התנחלויות ישראליות בשטחים הפלסטינים הכבושים" (ספטמבר 2012). הדוח כולל נתונים מטעים ומעוותים, חסר הקשר ומבוסס על פרסומים בלתי-אמינים של ארגונים לא-ממשלתיים אחרים.

סיכום מימון ממשלתי אירי ידוע (ישיר ועקיף) לארגונים לא-ממשלתיים		
שם הארגון	**סכום**	**פעילות**
אל-חק	(2009) $186,689	ממובילי אסטרטגיית הלוחמה משפטית, חסן ג'בארין, מנהל הארגון, חשוד בהשתייכות לארגון טרור
גישה	(2007-2009) ₪ 1,070,442	טען באופן שקרי שעזה כבושה גם לאחר הנסיגה הישראלית, מעורב בקמפיינים בינלאומיים ומשמיט את הקשר הטרור הפלסטיני
המרכז הפלסטיני לזכויות אדם	(2006-2009) $226,167	תמיכה בלוחמה משפטית, BDS, מעורב בקמפיינים של דה-לגיטימציה
יש דין	(2010-2011) ₪ 331,200	פועל בתחום המשפטי, מנסה להציג את מערכת המשפט הישראלית ככושלת
War on Want	(2009) £178,721	ממובילי קמפיין ה-BDS, פעיל בדמוניזציה של ישראל
שוברים שתיקה	(2010-2011) €188,908	פועל בעיקר בפורומים בחו"ל ומאשים את חיילי וקציני צה"ל בפשעי מלחמה
הוועד הישראלי נגד הריסת בתים	לא שקוף	מופיע בוועדות או"ם שונות, מוביל האשמות בדבר אפרטהייד, רצח עם ופשעי מלחמה, מעורב בבנייה לא חוקית ואחד ממובילי קמפיין ה-BDS

עמוד ענן

"אמנסטי אינטרנשיונל קורא להטלת אמברגו נשק בינלאומי ולשליחה מידית של פקחים בינלאומיים..." (הודעה לעיתונות, 19 בנובמבר 2012)

"ישראל מציגה את התקפותיה כהגנה עצמית ותו לא, כאילו זו מדינה תמימה אוהבת-שלום המותקפת על ידי כוחות עוינים; למעשה ישראל החזיקה את הפלסטינים תחת כיבוש אלים ב-45 שנה האחרונות, כולל את תושבי עזה, שבאופן שיטתי רוששו, נכלאו, נחסמו, גורשו מאדמותיהם החקלאיות, חוסלו מהאוויר ונהרגו ביבשה – אוכלוסייה שלמה שמדינה חזקה מטילה עליה טרור באמצעות כלי הנשק הצבאיים המתקדמים ביותר"

(**הוועד הישראלי נגד הריסת בתים מגנה את המתקפות הישראליות על עזה** 16 בנובמבר 2012) - עמותה רשומה בישראל)

זמן	עשרים ושניים הימים שקדמו למבצע	שמונת ימי המבצע
מספר ההצהרות	**1**	**+60**
פירוט	ארגון "בצלם" מפרסם הודעה בפייסבוק הקוראת לשני הצדדים להפסיק את הלחימה	יותר מ-50 ארגונים לא-ממשלתיים פוליטיים בינלאומיים, ישראלים ופלסטינים, מפרסמים הודעות חד צדדיות המגנות את ישראל, חלקן קוראות להתערבות בינלאומית

לקריאת הדו"ח המלא ראה http://www.ngo-monitor.org.il/data/images/File/NGOStatNov2012.pdf.

אוקספם אינטרנשיונל

אל-דמיר

אל-חק

אל-מיזאן

אמנסטי אינטרנשיונל

בצלם

גישה

דיאקוניה

ההתאחדות הערבית לזכויות האדם (HRA)

הוועד הציבורי נגד עינויים בישראל

תנועת הסולידריות הבינלאומית (ISM)

המרכז הפלסטיני לזכויות אדם (PCHR)

המרכז לאינפורמציה אלטרנטיבית (AIC)

המרכז לזכויות משפטיות (CCR)

הפדרציה הבינל' לזכויות אדם (FIDH)

הקרן להגנת העיתונאים (CPJ)

וועד הישראלי נגד הריסת בתים

כריסטיאן אייד

כתבים ללא גבולות (RWB)

מדרה (MADRE)

סביל

סיוע רפואי לפלסטינים (MAP)

עדאלה

קול יהודי לשלום (JVP)

קריטס

קרן אמוס

רופאים ללא גבולות (MSF)

רופאים למען זכויות אדם - ישראל

שוברים שתיקה

תנועת ה- BDS

Cordaid

DanChurchAid

Human Rights Watch

ICCO

Independent Jewish Voices (Canada)

Norwegian Church Aid

Save the Children

War on Want

World Council of Churches (WCC)

ועוד...

אוקספם (Oxfam) והחרם נגד ישראל

אוקספם הוא "קונפדרציה בינלאומית של 17 ארגונים המקושרים יחדיו ב-92 ארצות, כחלק מתנועה גלובלית למען שינוי, לבניית עתיד נטול אי-צדק ועוני". הצהרותיו של הארגון בנושא הסכסוך הישראלי-פלסטיני מתעלמות ממורכבותו ומטילות את האחריות באופן בלעדי על ישראל. גישה זו של הארגון בלטה במיוחד בהקשר של מבצע "עופרת יצוקה" (2008-2009). אוקספם פעל נגד מדיניות ישראל בעזה לפני המבצע וגם לאחריו, האשים את ישראל ב"ענישה קולקטיבית" וטען כי ישראל היא האחראית הבלעדית ל"אסון הומניטארי". מנגד, אוקספם לא הזכיר את פשעי המלחמה של החמאס ואת פעולות האיבה נגד ישראל.

הארגון פעיל בקמפיינים של BDS (חרם, משיכת השקעות וסנקציות). בתגובה לשיתוף הפעולה הגובר בין האיחוד האירופי לבין ישראל (יולי 2012) הוא קרא לאיחוד האירופי להפעיל לחץ על ישראל "באופן בהול ובאמצעים קונקרטיים". כמו כן, קרא אוקספם לאיחוד האירופי (מרץ 2010) להטיל סנקציות על ישראל בשל הסגר הימי על עזה, בטענה שהמצור הימי מגלם "ענישה קולקטיבית, המהווה הפרה של המשפט הבינלאומי".

דו"ח של אוקספם (יולי 2012) המליץ כי ארגונים לא-ממשלתיים יפעלו באופן שיפר בכוונה תחילה את המשפט הבינלאומי. הארגון קרא "**ליזום ולתמוך בפרויקטים לפיתוח בקעת הירדן וחלקים אחרים של שטח C**... אפילו אם לא קיבלו את אישור המנהל האזרחי..." (הדגשה במקור).

סטנדרטים כפולים

במהלך מבצע "עופרת יצוקה" אוקספם פרסם 10 הודעות לעיתונות. הארגון גם הקים דף אינטרנט מיוחד בשם "משבר הומניטארי בעזה", עם כותרות דוגמת "לילה טוב אהובתי. נתראה בגן עדן" ו- "אנו כלואים כמו חיות, מחכים למות". לשם השוואה, הארגון פרסם רק שלושה מסמכים המגנים "אלימות כנגד מפגינים בסוריה" (6 במאי, 2011). בעוד שמסמכים אלו מתייחסים ל-"הפרות חמורות של זכויות האדם [של המפגינים]" וקוראים ל-"הפעלת לחץ דיפלומטי מוגבר על ממשלת סוריה", הם אינם קוראים להטלת סנקציות, בניגוד לקריאות החוזרות ונשנות של אוקספם להטיל סנקציות על מדינת ישראל.

	מלחמת האזרחים בסוריה	עזה ועופרת יצוקה
	למעלה מ-21 חודשים	22 ימים
	יותר מ-40,000 הרוגים (רובם אזרחים)	1179 הרוגים ישראלים ופלסטינים (רובם השתתפו בלחימה)
	יותר מ-200,000 עצורים	עשרות עצורים
	2 הודעות לעיתונות	10 הודעות לעיתונות
	0 דוחות	9 דוחות בשנה וחצי

תנועת הסולידריות הבינלאומית (ISM)

המשט לעזה

מטסים

רייצ'ל קורי

תקרית הבקעה

תנועת הסולידאריות הבינלאומית מתארת עצמה כ"תנועה בהנהגה פלסטינית, המחויבת להתנגדות לכיבוש הישראלי של האדמה הפלסטינית תוך שימוש בשיטות ועקרונות של פעולה ישירה לא אלימה". המאמצים של התנועה להכפיש את ישראל כוללים קידום של קמפיין ה-BDS (חרם, משיכת השקעות וסנקציות), וקידום "זכות השיבה" הפלסטינית תוך התייחסות ל-"60 שנות טיהור אתני".

ל-ISM יש עבר עשיר של עידוד פעילי התנועה לנקוט ב"פעולה ישירה" על מנת לחבל בפעילות צה"ל, גם אם משמעות הדבר להכניסם לאזור סכנה, ובמקרים רבים לעימות ישיר עם צה"ל. התנועה אחראית לסיכון שלום אזרחים זרים רבים, ביניהם האזרחית האמריקנית רייצ'ל קורי והאזרח הבריטי טום הורנדל, אשר נהרגו שניהם בזמן שהשתתפו בפעילות של התנועה. אחד ממייסדי התנועה, תומאס סאפולד, לא הפגין כל חרטה על מותה של רייצ'ל קורי, והתגאה בכך ש"אנחנו כמו צבא שלום. גנרלים שולחים גברים ונשים צעירים למבצעים, וחלקם נהרגים".

בנוסף, תנועת הסולידאריות הבינלאומית לא ניסתה כלל להסתיר את קשריה עם ארגונים שמטרתם השמדת מדינת ישראל. ב-2002 ניסו פעילי הארגון לשמש כמגנים אנושיים למחבלים שהתבצרו בכנסיית המולד בבית לחם. ב-2003, פעילת הארגון, סוזאן בארקלי, הודתה בכך שהיא עבדה עם נציגים מהחמאס ומהג'יהאד האסלאמי.

ב- 2008, ריצ'רד דיוויד האפר, חבר ב-ISM, הורשע על ידי חבר מושבעים פדראלי בארה"ב באשמת אספקת סיוע חומרי לחמאס. האפר "הודה כי הוא נתן כ-20,000 דולר לחמאס בזמן שעבד בישראל עם הארגון הלא-ממשלתי תנועת הסולידריות הבינלאומית".

לאחרונה התנועה הייתה מעורבת ב"משט" לעזה, במטסים לנתב"ג, בפרובוקציות ובעימותים אלימים בגדה המערבית, כולל תקרית הבקעה באפריל 2012. לרוב, פעיליה מגיעים לישראל במסווה של תיירים.

ב-2003, תקפו טרוריסטים מבריטניה את בר המייקס פלייס בתל אביב, ורצחו שלושה אנשים. דו"ח ישראלי רשמי הראה כיצד המפגעים העלימו את עקבותיהם "באמצעות יצירת קשר עם פעילי שמאל זרים וחברים בתנועת הסולידאריות הבינלאומית" על פי דו"ח זה, "חברים ב-ISM לוקחים חלק פעיל בפעולות אלימות ולא חוקיות נגד חיילי צה"ל. לעיתים, פעילותם...נעשית בחסות ארגוני טרור פלסטינים".

הצלחות

פעילותו הענפה של מכון המחקר NGO Monitor באה לידי ביטוי בתחומים רבים, בהם זכויות האדם, החקיקה, ההסברה וכן בתקשורת הישראלית והבינלאומית. המכון חוקר, מעריך ומבקר את פעילותם של ארגונים לא-ממשלתיים העוסקים בנושאי זכויות אדם, וניצול זכויות אלו למטרות פוליטיות בסכסוך הערבי-ישראלי, במטרה להגביר את השקיפות והאחריותיות של הארגונים הללו.
מחקרי המכון מצוטטים על ידי גופי תקשורת מובילים בארץ ובעולם, ומשמשים לייעוץ והכוונה של גורמים ציבוריים, פרטיים ואקדמיים. להלן מספר אבני דרך בהשפעתו של המכון על מימון זר, ופרסומים שונים:

בריטניה - הפסקת המימון לחמישה ארגונים

קרן פורד - הפסקת המימון לארגונים שנקטו באסטרטגיית דרבן והערכה מחדש של חלוקת מענקים

הולנד - הפסקת המימון ל"אינתיפאדה אלקטרונית"

גרמניה - הפסקת המימון מטעם EVZ לזוכרות

קנדה – קיצוץ ב-15 מיליון דולר בתרומות לארגונים

שוויץ - הפסקת המימון לבדיל וארגונים נוספים

פרסומים נבחרים

תיאולוגיה משוחדת

ניתוח התופעה בה ממשלות אירופה, ארה"ב וקנדה, מממנות כנסיות וארגונים נוצריים המכפישים את ישראל. הכספים מועברים לארגונים הומניטאריים כנסייתיים, ובהמשך מועברים לארגונים פרו-פלסטינים, בהם קבוצות נוצריות בעלות תיאולוגיה אנטישמית המקדמות BDS, ופתרון של מדינה אחת .

שינויים במענקי הקרן החדשה לישראל לשנת 2011

סקירה על השינויים במענקי הקרן החדשה לארגונים פוליטיים שנויים במחלוקת. בשנת 2011, 20% מהמימון של הקרן החדשה הועבר לארגונים מסוג זה, שפעילותם מכוונת במידה רבה לקהל הבינלאומי. זאת בניגוד למטרות המוצהרות של הקרן החדשה לנסות ולהשפיע על החברה הישראלית ועל השיח הישראלי הפנימי.

דיפלומטיה ממוחזרת

ניתוח של שישה מסמכים שמקורם בנציגויות האיחוד האירופי בישראל וברשות הפלסטינית. המסמכים עוסקים בתחומים מורכבים ורגישים: ירושלים; "שטח C"; אזרחים ערבים-ישראלים; והאשמות לגבי אלימות מתנחלים. המסמכים חוזרים על האשמות כוזבות שהועלו בדוחותיהם של ארגונים פוליטיים אשר ממומנים על ידי האיחוד.

Best Practices For Human Rights and Humanitarian NGOs

ג'ראלד מ. שטיינברג, אן הרצברג וירדן ברמן (מחברים), בהוצאת Martinus Nijhoff

ספר זה עוסק בצורך ליישום סטנדרטים וקווים מנחים מוסכמים על ידי וועדות חקירה של ארגונים לא-ממשלתיים בינלאומיים. כיום אין מנגנונים המבקרים ומעריכים את שיטות המחקר והדיווח של ארגונים, וקהילת הארגונים הלא-ממשלתיים לא אימצה מתודולוגית מחקר אמינה כלשהי. לכן, ההסתמכות על הדוחות של הארגונים מבלי להעריך את אמינותם, אינה תורמת לקידום זכויות האדם. הספר מתאר את המחקר בתחום זה, את ההצעות הקיימות לקווים מנחים, ניתוח של חמישה מקרי בוחן של וועדות חקירה ברחבי העולם, מסקנות והמלצות.

כל הפרסומים זמינים גם באנגלית. ראה: http://www.ngo-monitor.org.il

NGO MONITOR

NGO Monitor עורך מחקרים מקיפים, מספק מידע, מקדם אחריותיות ותומך בדיון על הדו"חות והפעילויות של ארגונים לא-ממשלתיים הטוענים שהם מקדמים זכויות אדם, במיוחד במזרח התיכון.

שדרות בן-מימון 1
ירושלים 92262, ישראל
טלפון: 02-5661020
פקס: 077-5117030
mail@ngo-monitor.org
www.ngo-monitor.org.il

העמותה לאחריות ארגונים לא-ממשלתיים (ע"ר) #580465508